

a Nemzeti Bank külön kiviteli engedélye nélkül csak 30 P értékű magyar fizetési eszközt, vagy külföldi váltópénzt (fém pénz) vihetnek ki magukkal. Hogy a külföldi fizetési eszköz mennyi pengőnek felel meg, az a hivatalos árfolyam az irányadó, amely napon az útlevelelben foglalt igazolás szerint az utas a külföldi fizetési eszközt vásárolta.

Aki a magyar hatóság által kiállított útlevelel külföldre utazik, és visszatérve az ország határát átlépi, köteles a kiutazás alkalmával kapott ellenőrző lapot az útlevelellenőrzést végző közegnek megfelelően kitöltve átadni. E rendelkezés tehát a kisebb határszéli forgalomra ugyancsak nem vonatkozik.

A rendelet 3. §-a büntető rendelkezéseket tartalmaz.

A Magyar Nemzeti Bank 132. számú körlevele szerint a külföldre utazók a Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül eszentül csupán 3 havonként egy ízben vásárolhatnak a megbízott pénzügyintézeteknél 50 pengőnek megfelelő valutát, útlevelelük és a vasúti jegy felmutatása ellenében. E valutakiutalást a megbízott pénzügyintézet a fél útlevelebe jegyzi. A jövőben egy ízben még mindenki részére kiutalható 50 P értékű valuta, tekintet nélkül arra, hogy e rendelet életbelépése előtt mikor kapott utoljára valutát. Indokolt esetekben 3 hónapnál rövidebb időközben is adhat a Magyar Nemzeti Bank irásbeli engedélyt az 50 pengős értékhatáron belül való valutavásárlásra. 50 pengőt meghaladó összegű valuta kiutalásához a Nemzeti Bank engedélye esetről-esetre megszerzendő. E rendelkezések nem érintik az egyes külföldi államokkal létesített idegenforgalmi megállapodásokat.

Az utazási pengőcsek beszerzési árfolyama nem változik. A külföldről Magyarországra irányuló idegenforgalom pénzügyi szükségletének kielégítése céljára rendszeresített utazási pengőcsek megszerzése és beváltása terén fennállott rendelkezések enyhíthetnek.

A budapesti kir. ítélőtábla társadalombiztosítási jogegységi tanácsának 6. számú határozata: Társadalombiztosítási bíraskodás útjára tartozó perekben az elsőbíróság ítélete ellen ügyvédi képviselőt nélkül benyújtott irásbeli fellebbezés nem fogadható el. Ezért azt hivatalból vissza kell utasítani. Nem érinti ez a jogegységi határozat az ügyvéd által nem képviselt félnek azt a jogát (1930: XXXIV. t. c. 26. §-a), hogy a kir. járásbíróság ítélete ellen a fellebbezést a kir. járásbíróságnál az 1930. évi XXXIV. t. c. 25. §-ának 4. bekezdésében felsorolt fellebbezési okok előadásával jegyzőkönyvbe mondhatja.

Az új jugoszláv telekkönyvi törvény.

Irta: *Dr. Kerpel-Fronius István.*

I.

Jugoszlávia állami életében döntő jelentőségű az 1929. év. Ez év január 6-án a Szerb-Horvát-Szlovén királyság új alkotmányt kapott. melynek folyamányaként utóbb az 1929. évi október hó 4-én kelt törvény¹⁾ még a Szerb-Horvát-Szlovén királyság eddigi elnevezését is megszüntette és a királyság új, hivatalos elnevezéséül a „Jugoszlávia” (Délszlávia)²⁾ címet állapította meg. Az új alkotmány megalkotói ez-

¹⁾ V. ö. *Ujlaki*: A magyar jog sorsa a Jugoszláviához csatolt területeken. Jogtud. Közlöny, 1934. 25. sz.

²⁾ Jug = dél.

zel az új elnevezéssel is kifejezésre kívánták juttatni, hogy a jugoszláv királyságban nem három nemzetiség él, mint alkotó elem, hanem hogy az egy egységes nemzet.

Az egységesítő törekvések Jugoszláviában politikai és jogi téren éreztetik hatásukat. 1929. óta egymásután jelennek meg oly törvények, melyek Jugoszlávia egész területén egyformán hatályosak. Az 1929. év tehát a jugoszláv törvényhozás új korszakának kezdetét jelenti.

1929. január 18-án jelent meg az első fontosabb törvény a bírói szervezetről, ezt követte január 27-én az új egységes büntető törvénykönyv; ugyancsak ebben az évben, sok más jelentős törvény mellett, megjelent az új egységes büntető eljárás és az új polgári perrendtartás is. Az első, az egész országra kiterjedő magánjogi törvény: a szerzői jog is ebben az évben lépett életbe. Az egész magánjog egységes kodifikálása is folyamatban van, de nagyon lassan halad előre; eddig csupán a házassági jog tervezete készült el.

Az új jugoszláv törvények közül különösen jelentős a telekkönyvi jogról szóló,³⁾ amely 1930. május 18.-i kelettel az 1930. július 1.-i hivatalos lapban hirdettetett ki és a megjelenésétől számított 6 hónap elteltével, tehát 1931. január hó 1.-én lépett életbe.

E törvény Jugoszláviára nézve azért is különösen jelentős, mert a szerzői jog szabályozásától eltekintve, ez az első nagyobb szabású magánjogi törvényalkotás, amely a jogegység megteremtését célozza. Növeli a törvény jelentőségét az a körülmény is, hogy Ószerbiában a telekkönyvet, mint új intézményt ez a törvény létesíti.

A magyar jogász számára a törvényt az teszi fontossá, hogy általa a dologi jog legjelentősebb intézménye a Jugoszláviához csatolt magyar területeken a magyar jogtól eltérő szabályozást nyert.

II.

A 147 szakaszból álló jugoszláv telekkönyvi törvény négy főcímre oszlik, melyek közül az első (1—8. §§.) a telekkönyvekre vonatkozó általános rendelkezéseket tartalmazza, a második (8—82. §§.) a telekkönyvi bejegyzésekről, a harmadik (82—144. §§.) a telekkönyvi eljárásról szól, míg a negyedik főcím (144—147. §§.) az átmeneti és befejező rendelkezéseket öleli föl.

Az első, általános főcím nem tartalmaz a magyar telekkönyvi jogtól lényegesen eltérő rendelkezéseket.

A telekkönyv a telekkönyvi főkönyvből és az okiratok tárából áll. (1. §.) A főkönyvet telekkönyvi betétek alkotják. Ezek a telekkönyvi jószágtestek, az ezeken végbemenő változások, valamint a rájuk vonatkozó dologi jogok és a jogokban bekövetkező változások bejegyzésére szolgálnak. (2. §.)

Telekkönyvi jogok szerzése, megváltoztatása és megszüntetése kizárólag telekkönyvi bejegyzés útján történhetik. (4. §.)

A telekkönyvi betétek tartalmáról és beosztásáról külön törvény

³⁾ Zakon o zemljišnim knjigama.

intézkedik. A telekkönyvek belső berendezéséről, alapításáról és kiigazításáról szóló ezen törvény ugyancsak 1930. évi május 18.-i kelttel 1930. július hó 1.-én hirdettetett ki.

E törvény értelmében a telekkönyvi betét három lapból, birtokállási, tulajdoni és teherlapból áll.⁴⁾

E törvény intézkedik a kataszteri térképekről (tervrajzokról) is. A kataszteri térkép (tervrajz)-gyűjtemény az ingatlanok fekvéséről és formájáról nyújt tájékoztatást.

III.

A jugoszláv telekkönyvi törvény legfontosabb rendelkezéseit a telekkönyvi bejegyzésekről szóló második főcím tartalmazza. E főcímnek külön-külön fejezetei foglal koznak a) a bejegyzésekkel általában, b) a bekebelezéssel, c) az előjegyzéssel és d) a feljegyzéssel.

a)

A telekkönyvbe kizárólag dologi jogokat, dologi terheket, továbbá elő- és visszavásárlási, valamint bérleti és haszonbérleti jogot lehet bejegyezni. (9. §.).

A törvénynek a magyar joggal megegyező rendelkezése szerint a rangsor a kérvényeknek a telekkönyvi hatósághoz való beérkezése sorrendjéhez igazodik. (29. §.) Egyidőben érkezett kérvények közös ranghelyet nyernek.

A telekkönyvi jogosultak a telekkönyvi rangsort megegyezéssel utólag megváltoztathatják. Jelzálogjogok rangsorának felcsereléséhez szükséges a jelzálog tulajdonosának hozzájárulása is. (30. §.) Rangsorcsere esetén az előrelépő a ranghelyet természetesen csak abban a formában és terjedelemben szerezheti meg, amelyben az a hátralépőt megillette. (32. §.) A rangsor megváltoztatása tehát a közbeeső ranghelyeken lévő jogait nem érintheti.⁵⁾

Ez a fejezet tartalmazza a jelzálogjogokra vonatkozó anyagi jogszabályokat is.

A jugoszláv törvény nem ismeri a jelzálogjogok összes újabb alakjait. A közönséges jelzálogjogon kívül csak a keretbiztosítéki jelzálogjogot szabályozza, ezt is egészen röviden. Jelzálogjogot oly követelésre biztosítására, amely hitelviszonyból, ügyvitelből, szavatosságból vagy károkozásból származhatik, akként is lehet alapítani, hogy a bejegyzés alapját képező okiratban csak a hitel vagy a felelősség legmagasabb összegét határozzák meg. (14. §.)⁶⁾

A törvénynek az egyetemleges jelzálogjogra vonatkozó anyagi jogi szabályozása is csupán egy szakaszból áll. A jelzálogjog ugyanazon követelésre vonatkozólag két vagy több telekkönyvi jószágtestre vagy jelzálogos követelésre is bejegyezhető (egyetemleges jelzálogjog).

⁴⁾ A birtoklap A., a tulajdoni lap B., a teherlap pedig V., mivel a jugoszláv betűrendben nem a c., hanem a v. a harmadik betű.

⁵⁾ V. ö. M. M. T. 924. §.-t is.

⁶⁾ V. ö. 1927: XXXV. t.-c. 68. §.

Ilyen esetben a hitelező követelésének kiegyenlítését bármelyik jelzálogból igényelheti. (15. §.).

A személyes és dologi adós közötti jogviszonyokat a törvény egyáltalában nem szabályozza. Hiányzik a magyar jelzálogjogi törvénynek a ranghellyel való rendelkezésre vonatkozó szabályozása is.

b)

A második főcímnek a telekkönyvi bekebelezésekről szóló második fejezete a korábbi magyar szabályozástól már lényegesebben eltérő rendelkezéseket tartalmaz. Így a *bekebelezés*, még pedig úgy a jog feltétlen megszerzésére, mint a jog feltétlen törlésére irányuló bekebelezés, *kizárólag közokirat, vagy olyan magánokirat alapján történhetik, amelyen az aláírásokat bíróság, vagy közjegyző hitelesítette.* (36. §.) A törvény szerint annak a személynek az aláírása hitelesítendő, akinek jogát az ügylet korlátozza, megterheli, megszünteti, vagy más személyre átruházza. (37. §.).

Ha a bekebelezés az okirat kiállítás helye szerint illetékes törvényszék területén történik és a bekebelezés tárgyát képező jog értéke 1.000.— dinárt (kb. 80.— pengőt) meg nem halad, az aláírás közjegyző (bíróság) mellőzésével, két azonossági tanu által történhetik. (37. §.) Jelzálogjog tekintetében ez az értékhatár 5.000.— dinár (kb. 400.— pengő). Az okiratoknak csupán két tanu által történő hitelesítésénél a tanuk tartoznak írásban megjelölni családi és utónévüket, foglalkozásukat, tartózkodási helyüket és életkorukat is annak kijelentésével, hogy a személyt, akinek aláírását hitelesítik, személyesen ismerik.

E rendelkezések a bekebelezés alapját képező jogügylet hatályos létrejöttét tulságosan szigorú formaságokhoz kötik. A törvény szerint tehát ingatlan joghatályos átruházásához Jugoszláviában már nem elegendő a 4420/1918. M. E. számú rendelet⁷⁾ szerinti írásbeli szerződés. Kétségtelen, hogy a bekebelezés alaki kellékeinek megszigorítása, ha az ereszbeni jogbiztonságot növeli is, mindenesetre hátrányosan befolyásolja az ingatlanforgalmat és ezáltal az egész gazdasági és hiteléletet is. Minden 80 pengőn felüli tulajdonátruházás és 400 pengőn felüli jelzálogjog bekebelezése közjegyzői okirat költséges és körülményes beszerzéséhez van kötve.

A fennebb körülírt alakszerűségekhez kötött okiratokon kívül a következő közokiratok alapján eszközölhető bekebelezés: a) közhatalóságok által hivatalos hatáskörükön belül kiállított és jogügyleteket tartalmazó okiratok, b) jogérvényesen létrejött végrehajtható egységek, c) köztartozásokra vonatkozó végrehajtható jogerős fize-

⁷⁾ A 4420/1918. M. E. számú rendelet volt az utolsó magyar jogszabály, amelynek érvényét a jugoszláv bíróságok a Jugoszláviához csatolt magyar területen elismerték. A jugoszláv telekkönyvi törvény idézett rendelkezésével ez a rendelet a Jugoszláviához csatolt magyar területeken hatályát veszítette. — V. ö. *Ujlaki* i. m.

tési meghagyások és végül *d)* bíróságok jogerős végrehajtható határozatai alapján. (40. §.)

A jugoszláv törvény a jogcímvédelem kérdésének tételes szabályozását nem tartalmazza. A jogcímvédelem kérdésében az új törvény alapján kialakuló bírói gyakorlatra vonatkozólag még nem áll adat rendelkezésre, valószínű azonban, hogy a jugoszláv bíróságok továbbra is, — mint az új törvény életbelépése előtt, — a magyar bíróságok által kifejlesztett gyakorlatot fogják követni.

c)

Az új jugoszláv törvény megszigorította a telekkönyvi előjegyzés feltételeit is.

Ha az okirat nem felel meg a bekebelezésre megállapított különös feltételeknek, de a bejegyzésre megállapított általános feltételeknek mégis megfelel, az ilyen okirat alapján előjegyzésnek van helye. (42. §.) A bekebelezés különös feltételei alatt a törvény az okiratok közjegyzői (bírói) hitelesítését és a bekebelezési engedélyt érti. A bejegyzés általános feltételei, hogy a bejegyzés alapját képező okirat az érvényességéhez előírt formában legyen megszerkesztve. Ha az okiratban foglalt jogügylet tárgya dologi jog szerzése vagy megváltoztatása, úgy az okiratnak az érvényes jogcímet is tartalmaznia kell. (26. §.)

Az előjegyzés alapját képező okirat sem szenvedhet olyan hiányban, amely hiteltérdemlőségét rontja és ha az okirat több lapból vagy ívből áll, úgy azoknak olyképen kell összefüvzve lenniök, hogy azok közzé ne lehessen további íveket vagy lapokat betenni. Az okiratokban szereplő személyek minden tévedést kizáró módon jelölendök meg, továbbá az okirat kiállítás helye és pontos időpontja (év, hónap, nap) is feltüntetendő. (27. §.)

A jugoszláv telekkönyvi törvény értelmében tehát telekkönyvi előjegyzésnek olyan, egyébként kifogástalan magánokirat alapján van helye, amelynél a közjegyzői hitelesítés vagy a bekebelezési engedély hiányzik. Ha a bekebelezési engedély külön okiratba van foglalva, de az aláírások nincsenek közjegyzőileg hitelesítve, a jogügyletet tartalmazó, közjegyzőileg hitelesített okirat alapján csak előjegyzésnek van helye. (26., 27., 39., 42. §§.)

Előjegyzés eszközölhető nem jogerős bírói ítélet, biztosítási végrehajtást elrendelő végzés és az államkincstár követeléseinek biztosítása céljából hatósági megkeresés alapján is.

A magyar jog szerint telekkönyvi bekebelezés céljaira alkalmas magánokirat alapján tehát a jugoszláv törvény szerint csupán előjegyzésnek lenne helye. Olyan kellékhányos okirat pedig, amelynek alapján magyar jog szerint előjegyzésnek van helye, jugoszláv jog szerint előjegyzés alapját nem képezheti. Így például míg magyar telekkönyvi jog szerint előjegyzés eszközölhető oly okirat alapján, melynek keltezéséből a hó és a nap megjelölése hiányzik, addig az ilyen okirat alapján jugoszláv jog szerint még előjegyzésnek sincs helye.

Különös érdekessége a jugoszláv törvénynek, hogy a *kereskedelmi könyvkivonat és a váltó alapján történő előjegyzést nem ismeri.*

A telekkönyvi tulajdonos a kitörölt előjegyzés ismételt kérése esetében pert indíthat az előjegyzés által érvényesíteni kívánt jog fenn nem állása iránt.⁸⁾ A kedvező döntés telekkönyvileg feljegyezhető, mely esetben ugyanazon követelésre nézve újabb előjegyzési kérelemnek nincs helye. (55. §.)

d)

A jugoszláv telekkönyvi törvénynek a feljegyzésről szóló általános rendelkezései nagyban egészükben megegyeznek a magyar telekkönyvi jog vonatkozó szabályaival. Külön foglalkozik a jugoszláv törvény a ranghelynek, a jelzálogos követelés felmondásának, a jelzálogi és a törlési pernek, valamint az árverési vevő jogának a feljegyzésével is.

A tulajdonosnak jogában áll feljegyeztetni, hogy ingatlanát 60 napon belül elidegeníteni⁹⁾ vagy 1 éven belül jelzálogjoggal megterhelni kívánja. A jelzálogos hitelező pedig kérheti annak feljegyzését, hogy követelését 60 napon belül átruházni vagy töröltetni szándékozik:

Az aláírás bírói vagy közjegyzői hitelesítésére ezekben az esetekben is szükség van.

A feljegyzés minden későbbi jogszerzővel szemben hatályos. (60—65. §§.)

A megüresedett ranghellyel való rendelkezést a jugoszláv törvény nem ismeri.

A jelzálogos követelés felmondásának vagy a jelzálogi pernek feljegyzése esetén a jelzálogos hitelező a mindenkori tulajdonos ellen minden további eljárás nélkül végrehajtást foganatosíthat. (66., 67. §§.)

A törlési pert a jugoszláv törvény a magyar joggal azonosan szabályozza. Eltérés csak a határidőkben van. A jugoszláv telekkönyvi törvény értelmében a törlési per eredeti érvénytelenség címén a bekebelező végzés jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül megindítandó, de már a végzés elleni felfolyamodásra megszabott határidőn belül feljegyzendő a telekkönyvben, hogy a bekebelezett jogvitás, mert ellenkező esetben a törlési per harmadik személyekkel szemben nem bír joghatállyal. (70. §.)

Ha a bekebelezésről szóló végzés kézbesítése valamilyen oknál fogva nem történt meg, a per jóhiszemű szerzőkkel szemben az érvénytelen bekebelezés keltétől számított három éven belül hatályosan megindítható. (71. §.)

A törlési per megszűnt hatályú bejegyzés alapján a per megindításával egyidőben vagy azt követően bármikor feljegyezhető.

⁸⁾ V. ö. a magyar telekkönyvi rendtartás 103. §. második bekezdését, mely szerint „szabadságában áll azon jószág, vagy nyilvánkönyvi jog birtokosának is, melyre az újlagos előjegyzés történt, annak további ismétlését az előjegyzést kérőnek joga előadásaira felosztítása által megelőzni.”

⁹⁾ V. ö. M. M. T. 925. §.-a.

Érdekes, hogy a jugoszláv telekkönyvi törvény a megtartott árverés feljegyzéséről is rendelkezik. Az a bíróság, amely az árverést megtartotta, köteles a megtartott árverés eredményét a telekkönyvi hatóság útján a telekkönyvben feljegyezteni. (79. §.)¹⁰⁾

IV.

A harmadik főcím a telekkönyvi ügyekben követendő eljárási szabályokat tartalmazza.

A bíróság kizárólag a felek kérelmére rendel el bejegyzést. (83. §.) Kivételt képeznek és hivatalból eszközölködnek azok a bejegyzések, amelyeknek alapja a hagyatéki eljárás során nyer megállapítást olyképen, hogy a bekebelezés előfeltételei fennforognak, az érdekelt felek azonban ilyen irányú kérelemmel nem éltek. (84. §.) Ha a hagyatéki bíróság a hagyatéki eljárás során bármilyen dologi jogról, amely adóalapot képez, tudomást szerez, úgy az érdekeltet a telekkönyvi hatóság útján pénzbüntetés terhe mellett felhívni tartozik, hogy a dologi jog bekebelezését kérelmezzék. (85. §.) Azonos felhívást köteles kibocsátani a telekkönyvi hatóság a kataszter megkeresésére is.

Ebben a főcímbe foglalkozik a törvény a kérvényekkel és azok elintézési módjával, a bejegyzések eszközésével és a kézbesítéssel is.

A felfolyamodási határidő Jugoszlávia területén kézbesített telekkönyvi végzéseknél harminc nap, Európában kézbesített telekkönyvi végzéseknél pedig hatvan nap a kézbesítéstől számítva. (137. §.)

Két egybehangzó végzés ellen felfolyamodásnak nincs helye, a megváltoztató másodfokú végzés ellen a harmadfokú bírósághoz lehet további felfolyamodással élni.

A telekkönyvi ügyekben követendő eljárásról szóló főcím tartalmazza az egyetemleges jelzálogjogra vonatkozó, egyébként az idevágó magyar szabályozással azonos, eljárásjogi rendelkezéseket is.

V.

A 147. §-ból álló törvény negyedik főcímének négy szakasza átmeneti és záró rendelkezéseket tartalmaz. Lényeges átmeneti rendelkezés az, hogy a törvény életbelépte előtt kiállított okiratoknál a bírósági, illetve közjegyzői hitelesítés nem kívántatik meg.

A jugoszláv törvény alakilag ugyan már Jugoszlávia egész területén életbelépett, Ószerbia¹¹⁾ és Montenegró¹²⁾ területén azonban a törvény még nem nyerhet gyakorlati alkalmazást, miután ezeken a területeken, nevezetesen a belgrádi¹³⁾ és úszkübi¹⁴⁾ királyi ítélőtábla, valamint a podgoricei legfelsőbb bíróság területén a telekkönyv létesítésének munkálatai még folyamatban vannak. Ezek a munkálatok

¹⁰⁾ A megtartott árverés feljegyzését a magyar jog nem ismeri.

¹¹⁾ Stara Srbija.

¹²⁾ Crna Gora.

¹³⁾ Beogradi.

¹⁴⁾ Skopljei.

egy 1930. július hó 19-én kelt igazságügyi miniszteri rendelet alapján indultak meg.

VI.

Az elmondottakból nyilvánvaló, hogy az egységes jugoszláv telekkönyvi törvény a magyar szabályozástól csak kevés ponton tér el.

A bekebelezés alaki kellékeinek megszigorítása, az előjegyzés eseteinek szűkítése, a feljegyzések eseteinek kiterjesztése és részletesebb szabályozása a lényegbevágóbb eltérések.

A jugoszláv telekkönyvi törvény új törvényalkotás létrejöttével nélkülözi a magyar jelzálogi törvény korszerű intézkedéseit és így sok kívánnivalót hagy hátra, mert a gazdasági élet új követelményeit alig veszi figyelembe.

JOGGYAKORLAT.

A **judikatura kiemelkedő döntései.** A Kúria magánjogi jogegységi tanácsának 72. sz. döntvénye kimondja, hogy a polgári bíróság az eléje vitt magánjogi igény elbírálásánál a *fegyverhasználat jogosságának* kérdésében nincs kötve a közigazgatási hatóság vagy a büntető bíróság (honvédbíróság) határozatához. A döntvény mélyenjáró indokolása nem elégszik meg a konkrét kérdés eldöntésével, hanem továbbmenve megállapítja azt, hogy a polgári bíróság előkérdésekben általában véve nincs kötve a közigazgatási hatóságok határozatában elfoglalt jogi álláspont-hoz. A döntvény a polgári bíró döntése szabadságának biztosításában továbbhalad azon a helyes úton, amelyet már a 49. sz. JD.-ben megnyilvánuló felfogás is kijelölt számára. Ugyanezen az állásponton van az irodalom is (Szirmai Zsolt a Jogt. Közl. 1933. évfolyamának 186. oldalán, Balás P. Elemér a Jogállam 1933. évfolyamának 331. oldalán, ifj. Szigeti László lapunk 1933. évfolyamának 126., 1934. évfolyamának 28. és folyó évfolyamának 175. oldalán, végül én a Jogt. Közl. 1933. évfolyamának 166., 170. és 177. oldalain megjelent cikkeinkben.)

*

A *gazdasági lehetetlenülés* köréből a P. II. 5163/1934. sz. határozat kelt figyelmet. A nyugdíjfizetésre kötelezett alperes az arányszámtörvény értelmében érvényes egyesség által megállapított *nyugdíjnak gazdasági lehetetlenülés címén való leszállítását* viszonkérésrel kéri. A fellebbezési bíróságnak a leszállítást megtagadó ítéletét a Kúria feloldja. Helyes az indokolásnak az a megállapítása, hogy az arányszámtörvény nem érinti a gazdasági lehetetlenülésre vonatkozó magánjogi szabályokat; a Pp. 413. §-ának és a 868. EH-nak megfelelően kialakult bírói gyakorlaton (I. a lapunk ez évi folyamának 178. oldalán közölt P. II. 2918/1934. sz. ítéletet) alapszik a Kúriának az a további tétele is, hogy perenkívüli egyességgel szemben is támasztható felemelési vagy leszállítási igény. In abstracto megáll az a további tétel is, hogy a nyugdíj mérvére vonatkozó megállapodá-